

Sprehod za vasjo.

Ze davno me ni tako mikalo pod milo nebo, kakor tisto nedeljo kresnika meseca, o kateri vam bom sedaj-le nekaj povedal. No, pa je bil tudi zares lep dan, da ga je bil vsak vesel! Rahel veter je pometel z neba tudi najmanjše oblačke, kakor bi bil hotel posnemati pridna vaška dekleta, ki so v soboto večer pospravila vso nesnago okrog hiš; tako je bilo po vasi in nad njo na višnjem nebu vse čedno in praznično. Trava in cvetke po vrtih so se omile brž zjutraj s čistimi rosnimi kapljicami, da so bile zaljše in lepše, kakor marsikateri vaških šolarjev, ki se sem ter tam tako bojé vode. In kakor je bila cerkev napolnjena z duhom lepo dišečega kadila, tako se je razširjala od vrta do vrta vonjava pisanega cvetja. Prav res, lep dan je bila ta nedelja!

Pet je odbila popoldne, jaz sem pa stopal po stezici za vasjo ter si globoko oddihaval v dobrem zraku. Kar me zmoti Lončarjeva koklja, ki je na ves glas klicala svojih sedemnajst piščet. Kaj neki je našla? mislim si in gledam, kaj bode. Pa je bilo že vredno ozreti se. Tam pod velikansko tepko v travi je spal Lončarjev Lojzek. I, kajpada, po noči se ni dovolj naspal, ker so ta letni čas noči tako kratke, da človek precej v dan dregne, da se le stegne, kakor pravi star pregovor. Poleg tega je bil Lojzek tudi izmed tistih, ki so nedelje in praznike porabljali ne samo za molitev, ampak tudi za počitek. Kmalu potem, ko je prišel od krščanskega nauka, ali če hočete še bolj natanko, precej, ko so se vrnilo mati iz cerkve ter mu odrezali veliko malico kruha, legel je v mehko travo pod tepko in zadovoljen otepal kruh. Pa ga je omagalo, da je zaspal s precejšnjim kosom v roki. Vidite, koklja, ki vse pretakne, staknila je tudi ta kruh in zato tako vabila svoje mladiče. To ga je drobila in kavšala in razmetavala, da bi dobil vsakateri svoj delež! Toda sedemnajst piščet je že precej obilna družinica, zato niso mogla vsa naenkrat pobirati pred kokljo, čeprav so se privala drugo pred drugim. Pa saj je bilo mnogo drobtinic na Lojzkovem telovniku: brž je bil mali drobiž

tudi na Lojzku, ter zobal, kar je oni stresel. In tudi posebno varno in boječe niso stopali piški po Lojzku, zakaj, pozobavši drobtinice na telovniku, začeli so iskati tudi po vratu in obrazu. Piški pa niso muhe, to ste prej ko ne že slišali, zato se je sedaj Lojzek zbudil. Kar se je še zgodilo, pa že veste: Lojzek je spodil kokljo s piščeti ter bil skoro slabe volje, koklja pa tudi ni bila vesela, ker je morala pustiti Lojzku ostanek kruha, ki bi ga bila še tako rada podrobila piščetom. No, kmalu je bilo vse dobro. Lojzek se je hitro lotil kosa, koklja pa je šla pred vežo, in na Lončarjevem vrtu je bilo zopet praznično in mirno, zlasti odkar je Lojzek v drugo zadremal. I, nič napačnega, kar sem videl. Da bi le nihče slabije ne rabil nedeljskega počitka! Ali zvedite, naletel sem takoj tudi na take tičke.

Tam za Rakarjevim skednjem zaslišim vrišč.

»Le daj ga, le daj ga! Goljufal je, jaz sem tudi videl!«

»Kdo je goljufal, če sta vidva! Drugič pa bolje poglejta!«

»Gumbe sèm!«

»Zakaj? Ne dam jih ne, rajše jih pomečem v travo.«

Pospešim korake in iznenadim trop mladih igralcev. Poprej so se bili že sprijeli ter bi se bili najbrž še pretepali, da ni bilo mene mimo.

»Ne boja, ne boja, petelinčki!« mirim jih od daleč, zakaj zaradi igre mi jih ni bilo treba svariti. Prvič je že njih zadrega govorila, da sami vedó, da ni prav, če kdo pri svoji in obleki drugih poreže vse gumbe in jih zaigra, drugič so pa prišli Rakarjev oče s šibo na hrbtu ter nekoliko pomazali neposlušne otroke, češ: »Kolikokrat bom pa še ponavljal, da mi ne igrajte! Menite li, da je nedelja za igro in kreg? Vsi v hišo, precej, katekizem berite! Vi drugi pa domov!«

»Moder mož, oče Rakarjev«, dém sam sebi ter grem svojo pot. Pri tretjem skednju zopet otroci! O, ti so se pa igrali vojake. »To pa že, to pa to!« pri-trjujem samemu sebi, ko spoznam vojsko. Bili so Ded-nikovi trije: Nacek, Jakec in Vidka. Jakec, največji je

hodil v sredi, ter bil razun kapice popolnoma vojaški oblečen. Nacek je moral iti prvi, da ga je Jakec videl, dela li prav ali ne. No, za silo se je že nosil, samo da še ni znal tako trdo prestopati, kakor brat. Nacek in Jakec — to je bila prava vojska. Zadaj pa je nesla Vidka jed in pijačo za trudna vojaka, tudi »pazi« je

bil obložen. Nacek me prvi zagleda ter pomigne Jakcu, češ, ali bi ne kazalo popihati jo. Toda ta zapoveduje kot pravi poveljnik: »Jedna — dve, jedna — dve — — stoj!« ter me pozdravi po vojaški šegi. Rad bi se bil kaj več pogovoril z njimi, pa se mi je zdelo, da bi jih samo motil, zato sem samo Jakcu nekoliko ponagajal zaradi brk, potem pa odšel. In uganil sem jo, poveljnik namreč je koj velel: »Jedna — dve«, vojaške vaje so se nadaljevale. Pa se je tudi mudilo, zakaj med tednom so bili Dednikovi otroci vedno napreženi in se niso utegnili uriti v orožju.

Ej, gorke poletenske dni je pa res vse polno otrok, kamor se obrneš! Tudi na takih krajih jih je dovolj, kjer bi jih prav nič ne bilo treba. Zakaj so neki zijala prodajali pred Sodovo gostilno? In še kaki sitneži so vam to bili! Na pragu, v veži, na klopici pred hišo — vse so zastavili in zasedli ter radovedno vlekli besede na uho. Toda, kar slišijo otroci v gostilnah, ni za otročja ušesa. Kaj se ne učé prav na takih krajih že srajčniki kleti in drugega slabega govorjenja? Najbolj spodbudno

tudi ni tisto trenutje, ko se pijanec komaj priguglje iz gostilne ter opotekaje kolovrati domov. Torej: pred gostilnami otrokom ni mesta, če imajo še več časa, četudi je nedelja! Prišedši blizu Sodovih pokašljam, otroci pa v dir, zakaj ne jedenkrat sem jim že prepovedal tod se potikati. Ali je že tako: kosmata ušesa so še vedno na svetu!

(Konec prih.)

Mačka in miška.

Mačka:

Miška v sivi suknjici,
Glej me tu pri luknjici!
Pridi malo vùn pogledat,
Nekaj sem prišla povedat.
Kračica je v skrinjici,
Sladko mleko v pinjici,
Vsi domači so na polji, —
Ali ni ti to po volji?

Miška:

Dasi sem ubožica,
Draga mi je kožica,
Mačica, oj mačica,
Miška ni igračica;
Ti bi sama se podvizala,
Sklede, lonce vse polizala,
Ko bi sama bila v hiši —
»Pametne« so tudi miši!

Gr. Gornik.

Igra za deklice.

(Igro izvajata dve deklici ali več. Vodnica govori ali poje, druge za njo:)

Deni sestra v pas roké,
Dvigni brž od tal peté;
Na okrog
Urnih nog
Sukati se pridno daj,
Zdaj naprej in zdaj nazaj.
Skoči kvišku hop, hop, hop,
(zaziblje se na prstih),
Bij z nogami cop, cop, cop,
(bije z nogami).